

парадигматичните желания – с доминация на публицистичното или на парахудожественото в тях (например „дивите бурени“ на Ил. Блъсков). Образно казано, според нулевата точка на хоризонтала са разположени автори „плюсови“ и съответните им „минусови“ варианти. По този начин парадигматичният поглед винаги търси и успява да открие полемични съотнасяния, взаимни провокирания. Заинтересуван е именно от разединението, а в конкретното българско литературно пространство – от преобладаващото количество отрицателни функции, които незабавно трябва да бъдат корелирани ако не с някакъв реален, то поне с някакъв вероятен, положителен аналог¹⁰. Донякъде може да си въобразим как изключително напрегнатият от стълкновени точки хоризонтал и перпендикулярният му вертикал (по-скоро бленуван и хипотетичен) образуват пирамидоподобна структура. Вътрешната ѝ височина е онзи идеален ред, по който все някога би трябвало да се подредят – съподчинени една на друга – истинските, „художнически“ функции. Външните прави, от които са изградени стените на пирамидата, също по-скоро са наченати, по-скоро са извисяващи се, но не и достигнали връхната си точка. Така пирамидалната структура е разполовена – реализирана е само нейната основа, а надградените спрямо нея стени са фикция, но и устрем, фикционалното да се догони и постигне. При тези идеални контури най-значима е връхната точка, или – съвършеният текст, който сменя в себе си всички несвършени построения, затваря в своята изказна система всички предходни устреми да се постигне същински художествен изказ. Какъв е статутът на този въображаем и само донякъде възсъздаван текст? Как се съотнася той като функция (макар и възведена в абсолютен) спрямо останалите функции от системата? Най-общо бихме могли да го определим като преднамерено създавана енигма – текст, който разчита на своята недостъпност и на своята непопулярност. Това е текст, чиято рецепция е доста перипетийна, свързана с отдръпване и отблъскване от